

Det er nærmest sjokkerende at 63 prosent uttrykker bekymring for fremtiden.

Privatpraktiserende tannleger er fornøyde – men bekymret for fremtiden

CARL CHRISTIAN BLICH, STYREMEDLEM I SENTRALT NÆRINGSUTVALG (SNU) I NTF

NTFs medlemsundersøkelse i privat sektor 2026 etterlater flere spørsmål.

I januar i år sendte NTF ut en spørreundersøkelse til privat sektor. Formålet med denne var å kartlegge forskjellige sider ved privat virksomhet, til nytte for foreningens videre arbeid. Det var også ønskelig å sammenlikne svarene med en tilsvarende undersøkelse som ble gjennomført i 2019. Man kan vektlegge de positive tilbakemeldingene, slik som at 90 prosent skårer høyt på trivsel og at 61 prosent er fornøyd med antall pasienter. Det er imidlertid andre tilbakemeldinger NTF må grave dypere i.

Først noen tørre tall. Undersøkelsen ble sendt ut til 3 359 tannleger, og 42 prosent av disse svarte. Sammenliknet med svarene fra 2019 ser vi følgende endringer:

- Andelen praksiseiere er lavere (44 prosent mot 55 prosent i 2019)
- Andelen assistenttannleger er høyere (52 prosent mot 37 prosent i 2019)
- Bare fire prosent er ansatt (mot syv prosent i 2019)
- Spesialistandelen i undersøkelsen er på 14 prosent, noe som er ganske

representativt sammenliknet med tall fra SSB

- Vi ser en økt sentralisering innenfor fylkene (57 prosent mot 48 prosent i 2019)
- Kvinner utgjør flertallet av respondentene - 57,6 prosent, mot 42,1 prosent menn

Arbeidstid

- 54 prosent jobber fulltid (33-40 timer). Dette utgjør hovedtyngden blant både kvinner og menn
- Mer enn 40 timer per uke: 31 prosent av mennene og 15 prosent av kvinnene
- Deltid (17-32 timer): 24 prosent av kvinnene og 14 prosent av mennene

Alder og rolle

- Praksiseiere: Den største gruppen er i alderen 50-59 år. Én av tre er 40-49 år
- Assistenttannleger: 88 prosent av disse er under 30 år

Inntekt

- Inntektsnivået er svært varierende
- Blant praksiseierne har 63 prosent

- personinntekt over 1,2 mill. og 13 prosent har over 2,5 mill.
- Blant assistenttannlegene oppgir 14 prosent personinntekt under 700 000
 - Tyngdepunktet for assistenttannlegene ligger imidlertid mellom 800 000 og 2,5 mill. 59 prosent hadde personinntekt over 1 mill.
 - Blant ansatte i eget AS tok overraskende mange ut høy lønn fremfor utbytte

Tannlegekjedene

- Det uttrykkes i noen grad skepsis til investoreide tannlegekjeder. Denne skepsisen ser imidlertid ut til å være størst blant tannleger utenfor kjedene
- Likevel opplever 24 prosent av «kjedetannlegene» omsetningspress (13 prosent i 2019)
- 10 prosent opplever krav om tilstedeværelse uten pasienter (seks prosent i 2019)
- 11 prosent opplever press på faglig autonomi (ni prosent i 2019)

Negative konsekvenser etter foreldrepermisjon

- 45 prosent av assistenttannlegene har hatt foreldrepermisjon
- Én av fire opplevde at dette førte til negative konsekvenser da de kom tilbake. Blant disse var flertallet utenfor kjede

Fritekst

Det var et betydelig antall svar i fritekst, og det er åpenbart stort engasjement blant kollegene. Her er noen eksempler,

der Tannlegeforeningen i flere tilfeller sitter langt fra beslutningene:

- Gjenopprette eller styrke velferdsordninger (statens tilskudd til sykehjelpsordningen er som kjent fjernet)
- NTF må vise tydeligere støtte til privat sektor
- Regulere kjededrift og beskytte faglig autonomi
- Forbedre Helfo og sørge for at støtten følger pasientene
- Synliggjøre privat sektor som nødvendig ressurs
- Sikre forutsigbarhet for investeringer, eierskap og fremtidig drift

Noen kommentarer til slutt

Jeg innledet med å skrive at man kan vektlegge de positive tilbakemeldingene. Det er imidlertid andre realiteter jeg, som tillitsvalgt, alltid har ment var viktigere for tannlegenes fagforening. Det er nærmest sjokkerende at 63 prosent av respondentene uttrykker bekymring for fremtiden. Vi vet ikke nok om grunnen(e) til dette, men regjeringens grep med å flytte finansieringen (bortimot 1 mrd.) til anslagsvis 480 000 unge voksne bort fra privat tannhelsetjeneste, har satt en støkk i 70 prosent av medlemsmassen. Foreningen har ikke oppnådd mye gjennom å motsi denne prioriteringen, og det lover ikke spesielt godt i forkant av en universell tannhelsetjeneste. Selvsagt skaper dette reaksjoner, ikke minst på sosiale medier, slik som «Oss tannleger imellom». Med bakgrunn i en rekke av fritekstsvarene opplever jeg usikkerhet hos mange kolleger som

har investert mye tid og penger i sine tannlegevirksomheter. Heldigvis skårer likevel 90 prosent høyt på «trivsel» og 61 prosent er fornøyd med antall pasienter. De fleste jobber også 33 til 40 timer per uke. Men, så er det de 39 prosentene som ønsker flere pasienter, da. De er ikke bare unge nyetablerte i Oslo eller Bergen. Dersom svarene fra 42 prosent av de spurte er representative (536 kolleger), så utgjør dette rundt 1 400 tannleger på landsbasis.

Svarene på dette (ønsker flere pasienter) fordeler seg slik:

- 20-29 år: 57 prosent (av 92)
- 30-39 år: 42,8 prosent (av 299)
- 40-49 år: 41,5 prosent (av 388)
- 50-59 år: 33,4 prosent (av 347)
- 60-69 år: 31 prosent (av 219)
- 70+: 21,3 prosent (av 47)

60 prosent av kvinnene og 40 prosent menn ønsker flere pasienter. 28 prosent arbeider i kommuner med færre enn 50 000 innbyggere. Blant flere av spesialistene er det også ønsket om flere pasienter.

Vi vet ikke hvor mange flere pasienter de 536 respondentene ønsker.

Vi vet heller ikke hva tannlegene fyller arbeidsdagene sine med.

SNU har spilt inn spørsmål til levekårsundersøkelsen (vedtatt av NTFs representantskap i 2025), som kan gi svar på dette.